

Gyógyhelyé kell nyilvánítani a Margitszigetet

Gazdasági felmérés gyógy-idegenforgalmunk lehetőségeiről

Az Országos Gyógyfürdő Igazgatóság közelmúltban történt megalakulása időszerűséget ad annak, hogy gyógy-idegenforgalmunk egyre sürgetőbbé váló kérdésével foglalkozzunk. Hivatalos jelentések, tudományos publikációk, statisztikai és turisztikumutatók, valamint elegáns külföldi gyógykúra-prospektusok halmozódnak előttünk, melyekből egyrészt képet alkothatunk magunknak *szomszédaink fürdőügyi idegenforgalmáról*, másfelől pedig a magunk legsürgetőbb teendőiről.

A bolgár példa

Bulgária idegenforgalmának nagy részét a tengerparti fürdőhelyek és magaslati üdülők forgalma teszi ki. A külföldi vendégjárásban *ugrászerű emelkedést* látunk: számuk az 1956. évi 80 ezerről 1964-ben már 808 694-re emelkedett. Az elmúlt 1965-ös évben a Bulgáriában járt külföldiek száma már elérte az *egy-milliót*.

Ha e meredek statisztikai görbe magyarázatát keressük, azt látjuk, hogy Bulgáriában a vendégfogadás alapját képező *szállodai ágyszám 1956-tól 1964-ig 3000-ról 23 ezerre emelkedett*. Itt azonban a fejlődés nem áll meg, mert a jóváhagyott tervek szerint a gyógy-és üdülőhelyeken szállodák tucatjait létesítik 1970-ig, kereken 25 000-rel szaporítva a vendégágyak számát. (Ez évi 5—6000 ágyat jelent.)

Ehhez járul egy további érdekes adat: az utóbbi években *tízezer kilométer elsőosztályú utat építettek* az országban, s 1970-ig a hétmillió négyzetméter fürdésre alkalmas homokos tengerpartnak 20 százalékát a Turisztikai Főigazgatóság létesítményei fogják elfoglalni.

A tengerparton a tenger víz ingerhatására alapított korszerű gyógymód, az úgynevezett »thalassoterápia« nyer egyre szélesebb körű alkalmazást. Ha a rohamosan megnövekedett vendégforgalomnak csak egyetlen évét, 1963-at vesszük nagytitok alá, azt látjuk, hogy a Szovjetunióból több mint 30 ezer, az NSZK-ból több mint 26 ezer, Főörországból csaknem 95 ezer, Ausztráliából 13 ezer, Nagy-Britanniából 8800, az USA-ból 4400, Olaszországból 3800 vendége volt a Bolgár Népköztársaságnak.

Az idegenforgalom tehát kitűnő devizaforrásnak bizonyult, amihez még az ott megforduló külföldiek üzletkötései is hatékonyan hozzájárultak. Így például, amikor a bolgár szakemberek a Napfényparton egy hónap alatt felállítható hotelkomplexust építettek fel, az előregyártott szállodák exportjának is megnyílt a lehetősége.

Csehszlovákia felkészültsége

Az idegenforgalmi szezon elején a budapesti csehszlovák kereskedelmi misszió tájékoztató megbeszéléseket rendezett, ahol varázslatos szépségű színes filmek, térképek és óriás tablók mutatták be Csehszlovákia idegenforgalmi és fürdőügyi szempontból jelentős értékeit. A »Balnea« gyógyhelyi fürdőiroda elegáns prospektusa tizenhárom, külföldi gyógyvendégek fogadására felkészült gyógyhelyet ismertet. A főidényben 8,75, utóidényben 7,40 dollárért kapható napi gyógypenzió — gyógyhelyi díjat és mellékszolgáltatásokat nem számítva. Karlovy Vary, Frantiskove, Lázně, Pöstyén, Trencsénteplic és a Tatra néhány magaslati gyógyhelye szerepel itt a többi között.

Bár részletes gyógyvendégstatisztikákat nem ismerünk, de annyit tudunk, hogy Karlovy Vary *egyetlen gyógyintézménye* 1964-ben egymaga ezer nyugati gyógyvendéget fogadott és gondozott. A ke-

vésszáma kiragadott példa is népi demokratikus szomszédaink kitűnő gyógy-idegenforgalmi felkészültségéről tanúskodik.

Budapesti lehetőségek

A közelmúltban készült el a *Hazafias Néprfront balneológiai bizottságának kezdeményezésére* az a gazdasági felmérés, mely *Budapest gyógyvendég-forgalmának devizabevételi lehetőségeit* volt hivatva felmutatni. A dr. Markos Béla irányításával készült tanulmány osztályon felüli gyógyszállók létesítésének balneológiai, klimatikai előfeltételeit elemezve, arra a végkövetkeztetésre jut, hogy *Budapesten egy gyógyfürdővel kombinált, 300 ágyas gyógyszálló 70 százalékos foglaltság mellett is 1—1,5 millió dollár devizabevételt jelenthetne* évente.

Hogyan jut el a tanulmány erre az eredményre? Abból indul ki, hogy a háború előtti külföldi idegenforgalom statisztikái szerint Budapest összes külföldi vendégének több mint egy százalékát tette ki a gyógyvendég. E gondolatot továbbfűzve, megállapítja, hogy *1964-ben Budapesten mintegy 2500 külföldi gyógyvendégre számíthatunk volna* a tényleges forgalom alapján. Mégis perspektivikusan a rohamos idegenforgalom-növekedés figyelembevételével, ennél 50 százalékkal magasabb vendéglétszámra alakít ki terveket, elgondolásokat, melyek körülbelül egy 300 ágyas gyógyszállóval már kielégíthetők volnának.

Azt is megállapítja azonban, hogy ha a külföldi, s különösen a nyugati idegenforgalomra számítunk, *a tervezett gyógyfürdőt és szállót a legkényesebb igényekhez igazodva kell megépíteni*. Így a megfelelő magas építkezési költségek mellett e gyógykombinát 100—110 millió forintba kerülne. A várható 1—1,5 millió dolláros bevételre akkor lehetne számítani, ha egy vendég napi penzióját (tehát ellátást, gyógyfürdő-használatot, orvosi kezelést beleértve) 13 dolláros átlagárban állapítanók meg. Ennek összegét csehszlovákiai, NSZK-beli és svájci gyógyhelyek hasonló szolgáltatásokat nyújtó penzióárainak arányos figyelembevételével állapíthatnánk meg. A tervezett beruházások 50 százalékos nyugati foglaltság mellett hét év alatt, százszázalékos foglaltság esetén 3,5 év alatt térülnének meg.

Amíg a korszerű gyógyszálló megépül

Figyelemre méltó a tanulmányban az a része is, mely a margitszigeti szálló létesítésével kapcsolatos, és már arra az időre is tervez ide-

gyógyvendég-fogadási lehetőségeket, amikor még nem fogunk rendelkezni a szükséges 300 személyes gyógyfürdőszálló kombináttal. Megállapítja, hogy a tervezett szigeti szálló 800 férőhelye közül 300 férőhelyet kellene az *alsóbb szinteken* a gyógyvendégek rendelkezésére bocsátani. A 300 személyes gyógyforgalom számára a szállodához közvetlenül csatlakozó vagy a szálló legalsó szintjében elhelyezett 60 kádás modern gyógyfürdőt, valamint orvosi rendelőt és egyéb gyógyászati helyiségeket javasol építeni. (Ezzel szemben tudjuk, hogy az eddigi tervek szerint két közös medencés, 10 kádás, fizioterápiával felszerelt fürdő rész van itt valójában tervbe véve.)

Mind gyógyászati, mind gazdasági szempontból tiltakozik a tanulmány a Magdaforrás termálvizének a szálló fürdőszobáiba való bevezetése ellen, megállapítva, hogy a gyógyvízzel felszerelt fürdőszoba egymagában sem a gyógyjellegű, sem a beteg részére szükséges orvosi vagy ápolói felügyeletet nem biztosítja. Sőt, a magas hőfokú gyógyvíz szakszerűtlen használata káros következményekkel is járhatna, ami rossz propagandát jelentene. Az állandó orvosi felügyeletre, szakszerű ápolói szolgáltatásra azért is szükség van — hangsúlyozza —, mert olyan helyre, amely ezt a fontos feltételt nélkülözi, komoly külföldi szakorvos nem küldene beteget. *A Margitszigetet gyógyhelyé kell nyilvánítani* — javasolja a tanulmány a többi között, ki kell belőle rekeszteni az átmenő gépkocsiforgalmat és az *ivóvízvezetés* lehetőségét sürgősen újból meg kell teremteni.

Mindezeket a szempontokat érdemes fontolóra venni akkor, amikor a főváros húszéves fürdőfejlesztési tervéből megvalósítandó legsürgősebb feladatok tárgyalása már az ősz folyamán күszöbön áll. *Értékes gyógyvízkincsünk birtokában nem késlekedhetünk gyógy-idegenforgalmunk fogadóképességének tervszerű kiépítésével*, propagálásával. Kötelességünk, hogy a világméretűben fellendülő, fürdőkezelést és klimatéripiát igénylő idegenforgalomból, annak új, növekvő számú gyógyvendég tömegeiből azt a hányadot megszerezzük Budapest számára, amelynek el látására és gyógyítására Budapest nagyszerű komplex balneoterápiás és éghajlati adottságai, s a hozzájuk járó világvárosi milliőhatások messzemenően feljogosítanak.

Dr. Bauer Jenő

SZÍNHÁZAK MAI MŰSORA

Fővárosi Nagycirkusz: Cirkusz Probst vendéjátéka (du. fél 4 és fél 8).